ထက် (HTET OFFICIAL) • RESEARCH MONOGRAPH

တော်လှန်ရေးသမိုင်းနှင့် နိုင်ငံရေးအင်တာဗျူး

စစ်အာဏာသိမ်းမှု (၅) နှစ်ပြည့် CDM ကျောင်းသူ ထက်မြတ်ကေရီ၏ သမိုင်းနှင့် အနာဂတ် ရပ်တည်ချက် (Honest Information အထူးအင်တာဗျူး)

စာရေးသူ: ထက်မြတ်ကေရီ (ဖြေကြားသူ) / Honest Information (မေးမြန်းသူ) | **ရက်စွဲ:** 2026-01-29 | **တရားဝင် သုတေသန စာတမ်း (Official Full Version PDF)**

အထူးအင်တာဗျူး Honest Information (HI) သီးသန့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း ၂၀၂၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်

စစ်အာဏာသိမ်းမှု (၅) နှစ်ပြည့် CDM ကျောင်းသူ ထက်မြတ်ကေရီ၏ သမိုင်းနှင့် အနာဂတ် ရပ်တည်ချက်

မိဒီယာ:**Honest Information (HI)**
ဖြေဆိုသူ:**ထက်မြတ်ကေရီ (အသက် ၁၇ နှစ်)**
အခြေအနေ:**Grade 7 CDM ကျောင်းသူ / စာရေးဆရာမ**
မူရင်းရက်စွဲ:**၂၀၂၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်**

> *"တော်လှန်ရေးဆိုတာ ရှုန်းကန်နေရတာ မဟုတ်ဘူး၊ တော်လှန်ရေးဆိုတာ မင်းအသက်ရှင်နေတာပဲ။ စစ်တပ်က ကျောင်းတွေကို ပိတ်ဆို့နိုင်ပေမဲ့ ငါတို့ရဲ့ သင်ယူလိုစိတ်နဲ့ အသိဉာဏ်ကို ဘယ်တော့မှ ပိတ်ပင်လို့ မရဘူး။"*

HI မေးခွန်း 1 • Honest Information

၁) စစ်အာဏာမသိမ်းခင်တုန်းက ဘယ်နှစ်တန်းလဲ။

ထက်မြတ်ကေရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

အာဏာသိမ်းစ ၂၀၂၁ ခုနှစ်တုန်းက ကျွန်မက အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်၊ Grade 7 (သတ္တမတန်း) ကျောင်းသူလေးပဲ ရှိပါသေးတယ်။

HI မေးခွန်း 2 • Honest Information

၂) အာဏာမသိမ်းခင်တုန်းက ဘယ်လိုအိပ်မက်တွေရှိခဲ့လဲ။

ထက်မြတ်ကေရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

အဲ့ဒီတုန်းကတော့ အနာဂတ်အတွက် သိပ်ပြီး အလေးအနက် တွေးမထားမိခဲ့ဘူး။ လူငယ်သဘာဝ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ဆော့မယ်၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေမယ်၊ ကျောင်းစာကိုတော့ လုပ်သင့်သလောက် လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ အတွေးပဲ ရှိခဲ့တာပါ။ အခုလို လူမှုဗေဒတွေ၊ နိုင်ငံရေး ဒဿနတွေကို ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာဖြစ်မယ်လို့ အိပ်မက်တောင် မမက်ခဲ့ပါဘူး။

အာဏာမသိမ်းခင် ၁၂ နှစ်သမီး အရွယ်တုန်းကတော့ ကျွန်မမှာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး အိပ်မက်လေးတစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ အဲ့ဒါကတော့ **"အလှ**

မယ် (Beauty Queen)" တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်ခဲ့တာပါ။ လှလှပပ ဝတ်စားဆင်ယင်ပြီး စင်ပေါ်မှာ လျှောက်လှမ်းရတာကို သဘောကျခဲ့တယ်။

HI မေးခွန်း 3 • Honest Information

၃) CDM လှုပ်ရှားမှုမှာ ဘာကြောင့်ပါဝင်ခဲ့တာလဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

အဓိကကတော့ မတရားမှုကို လက်မခံနိုင်တာပါ။ ကိုယ်တို့ရဲ့ အနာဂတ်ကို ကိုယ်တိုင် မဖန်တီးရဘဲ လက်နက်အားကိုးနဲ့ လာပြီး ပိတ်ပင်တားဆီးတာကို လက်မခံချင်ဘူး။ ပြီးတော့ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ ဒီမိုကရေစီ စံနှုန်းတွေကို တန်ဖိုးထားတဲ့အတွက် ဒီစနစ်ဆိုးကြီးအောက်မှာ ပညာမသင်ချင်တာကြောင့် CDM လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာပါ။

HI မေးခွန်း 4 • Honest Information

၄) ဘယ်လိုအခက်အခဲတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ခဲ့လဲ။ ဘယ်လောက်အထိ ဆိုးရွားတဲ့ အခြေအနေတွေကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရလဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

အသက်အရွယ်အရရော၊ Transwoman တစ်ဦးအနေနဲ့ပါ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေ၊ ဖိနှိပ်မှုတွေကြားမှာ နေခဲ့ရတာက တော်တော်လေးခက်ခဲပါတယ်။ လုံခြုံရေးအရ စိုးရိမ်ရတဲ့ အခြေအနေတွေ၊ မိသားစုနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ နားမလည်မှုတွေ၊ စီးပွားရေးအရ အကျပ်အတည်းတွေ အများကြီး ကြုံခဲ့ရတယ်။ အဆိုးရွားဆုံးကတော့ ကိုယ်ချစ်တဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ၊ ရဲဘော်တွေ ဖမ်းဆီးခံရတာ၊ အသက်ဆုံးရှုံးသွားတာတွေကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကြုံခဲ့ရတဲ့ စိတ်ဒဏ်ရာ (trauma) တွေပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဲ့ဒီ နာကျင်မှုတွေကပဲ ကျွန်မကို ပိုပြီး ကြံ့ခိုင်လာစေခဲ့ပါတယ်။

HI မေးခွန်း 5 • Honest Information

၅) လက်ရှိအချိန်အထိ ဘယ်လိုတောင့်ခံနေလဲ။ တချို့ကျောင်းပြန်တက်နေကြသူတွေလည်းရှိတယ်။ ကိုယ်က ဘာကြောင့် ဆက်ပြီးရပ်တည်နေဖြစ်တာလဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

တချို့က အခြေအနေအမျိုးမျိုးကြောင့် ကျောင်းပြန်တက်ကြတာ ရှိပေမဲ့ ကျွန်မကတော့ ကျွန်မရဲ့ ယုံကြည်ချက်ကို မစွန့်လွှတ်နိုင်ပါဘူး။ စစ်ကျွန်ုပညာရေးကို လက်ခံလိုက်တာဟာ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အသိအမှတ်ပြုလိုက်တာနဲ့ အတူတူပဲလို့ ခံယူထားတယ်။ ကျွန်မတို့ တိုက်ပွဲဝင်နေတာဟာ ပညာတစ်ခုတည်းအတွက် မဟုတ်ဘူး၊ တရားမျှတမှုနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာအတွက်ပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သစ္စာဖောက်ပြီး အပေးအယူလုပ်လိုက်ရင် ကျွန်မ အသက်ရှင်နေရတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ပျောက်ဆုံးသွားလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ်လောက်ပဲ ခက်ခဲပါစေ၊ အမှန်တရားဘက်ကနေ ဆက်ပြီး ရပ်တည်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

HI မေးခွန်း 6 • Honest Information

၆) လက်ရှိမှာ ပညာရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေလုပ်ဖြစ်လဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

လက်ရှိမှာတော့ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးတွေကို ရေးသားနေတဲ့ Feminist Writer တစ်ယောက်အဖြစ် ရပ်တည်နေသလို၊ တော်လှန်ရေး အင်အားစုတွေ၊ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး အသိပညာပေး လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ ပညာရေး

အတွက်တော့ အွန်လိုင်းကတစ်ဆင့် လွတ်လပ်တဲ့ ပညာသင်ကြားရေး အစီအစဉ်တွေ၊ သုတေသန စာတမ်းဖတ်ကြားမှုတွေမှာ ပါဝင်နေပါတယ်။

HI မေးခွန်း 7 • Honest Information

၇) အာဏာသိမ်းမှုသာမရှိခဲ့ရင် အခုဘာတွေလုပ်ဖြစ်နေမယ်ထင်လဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

အာဏာသိမ်းမှုသာ မရှိခဲ့ရင် ကျွန်မက ပုံမှန် မြန်မာ့ပညာရေးစနစ်ထဲမှာပဲ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့အတူ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း (သို့မဟုတ်) တက္ကသိုလ် ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ် ကျောင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်နေမှာပါ။ အနာဂတ်အတွက် သိပ်မတွေးဘဲ သာမန် ဆယ်ကျော်သက် ဘဝရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတွေကို ဖြတ်သန်းနေမိမှာ သေချာပါတယ်။

HI မေးခွန်း 8 • Honest Information

၈) အာဏာသိမ်းမှုကြောင့် ကိုယ့်ရဲ့ ဘယ်အိပ်မက်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရလဲ။ ဘယ်လိုအိပ်မက်တွေ ပြောင်းလဲမက်နေလဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

စွန့်လွှတ်ခဲ့ရတာကတော့ အပူအပင်ကင်းတဲ့ လူငယ်ဘဝနဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတွေပါ။ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အိပ်မက်ကတော့ အလှမယ်ဆိုတဲ့ အပေါ်ယံ စင်မြင့်ထက်က အိပ်မက်ကနေ... ဖိနှိပ်ခံပြည်သူတွေအတွက်၊ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးတွေနဲ့ သွေးချင်းတွေရဲ့ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် အသံထွက်ပေးနိုင်မယ့်၊ စာပေနဲ့ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်မယ့် နိုင်ငံရေး ဒဿနပညာရှင်တစ်ယောက်၊ Feminist Writer တစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့ပဲ အားသန်ပါတော့တယ်။

HI မေးခွန်း 9 • Honest Information

၉) ဒီငါးနှစ်အတွင်းမှာ အဆိုးထဲက အကောင်းလို့ပြောလို့ရမယ့် ကိုယ့်ကိုကိုယ်အားရကျေနပ်မိတဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေရှိလား။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

ဒီ ၅ နှစ်တာ အမှောင်ထုကြားထဲမှာ အဆိုးထဲက အကောင်းလို့ ပြောရရင် ကိုယ့်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အရည်အချင်းကို ဖွဲ့နပဲနဲ့ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့တာပါပဲ။ Grade 7 မှာ ကျောင်းထွက်လိုက်ရပေမဲ့ လက်လျှော့မသွားဘဲ ကြိုးစားခဲ့လို့ အမေရိကန် အထက်တန်းအဆင့် GED အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ နွေဦးတက္ကသိုလ် (SUM) နိုင်ငံရေးသိပ္ပံကျောင်းမှာ Distinction Honours ရခဲ့သလို၊ အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ်မှာ "Commufemocratism" နိုင်ငံရေးဒဿနကြေညာစာတမ်းနဲ့ စာမျက်နှာ ၁၇၁ မျက်နှာပါ "ဖြည်းဖြည်းလျှောက်သူတို့၏ လမ်းမ" ဒဿနစာအုပ်ကြီးကို ရေးသားထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ "Women Nation" အဖွဲ့အစည်းကို တည်ထောင်ပြီး အမျိုးသမီးနဲ့ LGBTQIA+ ရဲဘော်တွေရဲ့ အသံကို တိုက်ပွဲဝင်ဖော်ထုတ်ခွင့် ရခဲ့တာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားရကျေနပ်မိတဲ့ မှတ်တိုင်တွေပါပဲ။

HI မေးခွန်း 10 • Honest Information

၁၀) ကိုယ့်ရဲ့ ပညာရေး၊ ဘဝလမ်းကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေဆက်လုပ်သွားချင်လဲ။

ထက်မြတ်ဇော်ရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ရင် လက်ရှိမှာ နိုင်ငံတကာ တက္ကသိုလ်တစ်ခုမှာ Sociology & Anthropology (လူမှုဗေဒနှင့် မနုဿဗေဒ) ဘာသာရပ်ကို ဆက်လက်ဆည်းပူးဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။ ဘဝလမ်းကြောင်းအနေနဲ့ကတော့ မြန်မာ့အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလ

တရားမျှတမှု၊ အရင်းရှင်စနစ်နဲ့ ဖိဝါဒ ပူးပေါင်းခြယ်လှယ်မှုတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ဖီမင်နစ် နိုင်ငံရေးဒဿနနယ်ပယ်မှာ နိုင်ငံတကာ အဆင့် သုတေသီ၊ စာရေးဆရာမတစ်ယောက်အဖြစ် တစ်ဘဝလုံး မြှုပ်နှံရပ်တည်သွားမှာပါ။

HI မေးခွန်း 11 • Honest Information

၁၁) ရှေ့ဆက်ပြီး တိုင်းပြည်အနာဂတ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေမျှော်လင့်ထားလဲ။ ဘယ်လိုဖြစ်စေချင်လဲ။

ထက်မြတ်ဧကရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် လုံးဝအမြစ်ပြတ်ရုံတင်မကဘဲ၊ စစ်တပ်က နှစ်ပေါင်းများစွာ ရိုက်သွင်းထားတဲ့ ဖိဝါဒ၊ လူမျိုးရေးနဲ့ လူတန်းစား ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေပါ အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းသွားတဲ့ "ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ သာတူညီမျှ ပြည်ထောင်စုသစ်" တစ်ခု ဖြစ်လာစေချင်ပါတယ်။ အပေါ်ယံ ရွေးကောက်ပွဲ အခင်းအကျင်းထက် အောက်ခြေပြည်သူတွေ ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်အုပ်ချုပ်နိုင်တဲ့ တကယ့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီကို မျှော်လင့်ပါတယ်။

HI မေးခွန်း 12 • Honest Information

၁၂) တော်လှန်ရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီးစိတ်အားထက်သန်တုန်းလား။ အားလျော့သွားတာမျိုးရှိလား။ တော်လှန်ရေးကြောင့် စိတ်ဓာတ်ကျတဲ့အချိန်ရှိလား။

ထက်မြတ်ဧကရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

လူသားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့အတွက် ၅ နှစ်တာ ကာလရှည်ကြာလာတာနဲ့အမျှ တစ်ခါတလေ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်တာ၊ စိတ်ဓာတ်ကျတာ၊ အထီးကျန်တာတွေ မကြုံဖူးဘူးဆိုရင် လိမ်ရာရောက်မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ တော်လှန်ရေးအပေါ် ယုံကြည်ချက်နဲ့ စိတ်အားထက်သန်မှုကတော့ ဘယ်တော့မှ အားမလျော့သွားပါဘူး။ ကိုယ်တို့ ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့ အနာဂတ်တွေ၊ တောထဲ တောင်ထဲနဲ့ အကျဉ်းထောင်တွေထဲက ရဲဘော်တွေရဲ့ ပေးဆပ်မှုတွေကို မြင်ယောင်တိုင်း အမြဲတမ်း အားပြန်မွေးပြီး ရှေ့ဆက်နေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

HI မေးခွန်း 13 • Honest Information

၁၃) တခြားဖြည့်စွက်ပြောချင်တာရှိရင်ပြောပေးပါဦး။

ထက်မြတ်ဧကရီ ပြန်လည်ဖြေကြားချက်-

ဖြည့်စွက်ပြောချင်တာကတော့ တော်လှန်ရေးထဲမှာ ရှင်သန်နေကြတဲ့ CDM ကျောင်းသား/ကျောင်းသူတွေ၊ လူငယ်တွေကို "ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်တော့မှ အရှုံးမပေးပါနဲ့" လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ စစ်တပ်က ကိုယ်တို့ရဲ့ ကျောင်းတွေကို ပိတ်ဆို့နိုင်ပေမဲ့ ကိုယ်တို့ရဲ့ သင်ယူလိုစိတ်နဲ့ အသိဉာဏ်ကို ဘယ်တော့မှ ပိတ်ပင်လို့ မရပါဘူး။ အမှောင်ဆုံး ညဉ့်ယံကို ကျော်ဖြတ်ပြီးရင် အတောက်ပဆုံး နေရောင်ခြည် လာမှာပါ။ အတူတူ ဆက်လက်လက်တွဲ တော်လှန်ကြပါစို့။

မော်ကွန်း မှတ်ချက် • Archival Note
ဤအင်တာဗျူးသည် ၂၀၂၆ ခုနှစ် ဧန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် Honest Information (HI) သတင်းဌာနမှ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ၅ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထက်မြတ်ဧကရီအား ဆက်သွယ် မေးမြန်းခဲ့သော တရားဝင် အင်တာဗျူး အမေးအဖြေ အပြည့်အစုံ ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းအား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၊ သုတေသီများနှင့် လူထုသမိုင်း မှတ်တမ်းအဖြစ် Open Access လွတ်လပ်စွာ ဖတ်ရှုဒေါင်းလုဒ် ရယူနိုင်ပါသည်။

© 2026 Htet Myat Ekri (ထက်). All Rights Reserved.

Official Portal: https://htetofficial.github.io | Emails: htethtet2025ideahub@gmail.com, htetmyatekri@icloud.com